opera bałtycka

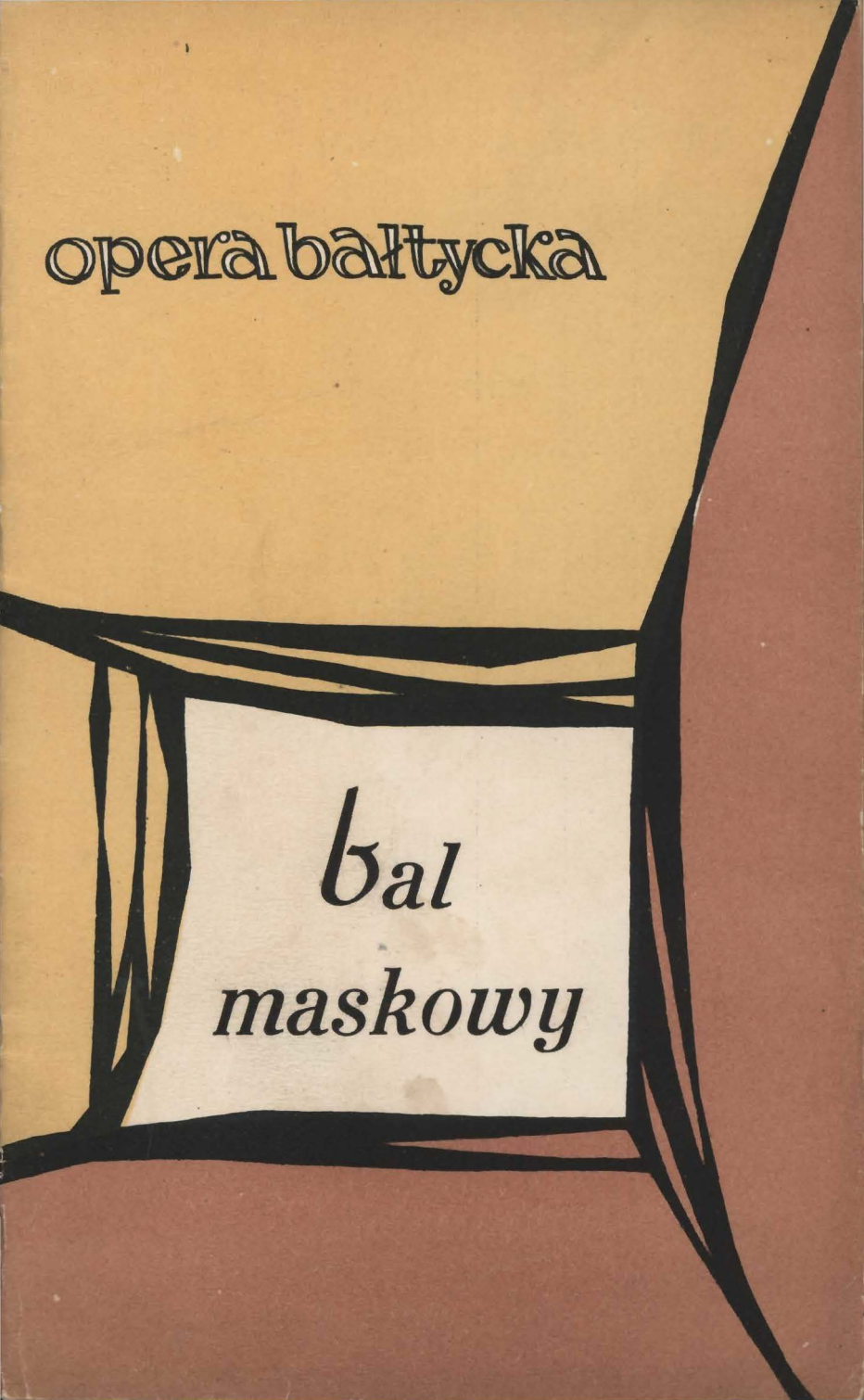

bal maskowy

PAŃSTWOWA
OPERA I FILHARMONIA BAŁTYCKA
W GDAŃSKU

Dyrektor:
TADEUSZ RYBOWSKI

Dyrektor Artystyczny:
Dr ZYGMUNT LATOSZEWSKI

GIUSEPPE VERDI

Bal Maskowy

Opera w 3 aktach (6 odsłonach)

PREMIERA
30 maja 1959 r.

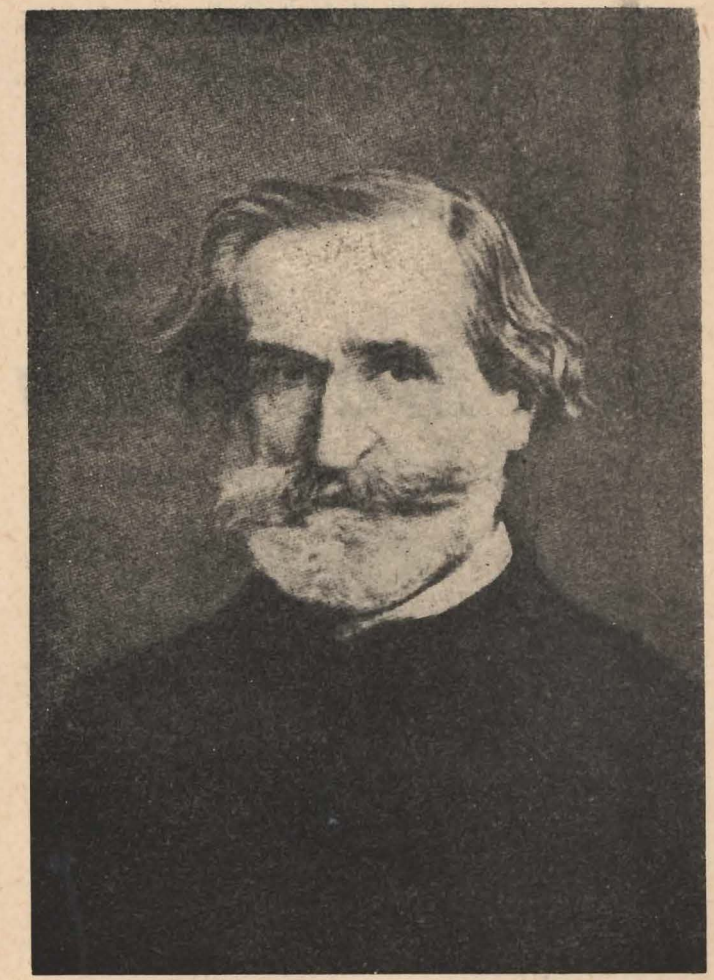

G. V E R D I
(1813 — 1901)

VERDI I JEGO BAL MASKOWY

Z „Balem Maskowym" wchodzi do repertuaru Opery Bałtyckiej po raz pierwszy dzieło wielkiego kompozytora włoskiego Giuseppe Verdi'ego. Od więcej niż stu lat nazwisko Verdi'ego zdobi afisze scen operowych całego świata, a poziom śpiewaczego wykonania jego melodyjnej twórczości stanowi wszędzie łatwo sprawdzalne kryterium wartości danego teatru. Jeżeli cechą specyficzną opery włoskiej była zawsze melodyjność i związany z nią popis śpiewaków, to dla znawców tej twórczości jest oczywiste, że w operach epoki poverdiowskiej, w dziełach Puccini'ego, Mascagni'ego, Leoncavalla czy Giordana, nie mówiąc o kompozytorach bardziej współczesnych śpiewacy mają do pokonania mniejsze trudności techniczne niż w operach Verdi'ego. Cały wyraz emocjonalny, cała skala napięcia dramatycznego mieszczą się przede wszystkim, a nieraz wyłącznie w szerokich kantylenach jego arii i zespołów. Głos ludzki, w całej rozpiętości od tonów najniższych do zawrotnie wysokich służy za doskonałe w swej przejrzystości zwierciadło uczuć i namiętności bohaterów dramatu i najlepsza gra aktorska nie zastąpi wyrazu wokalnego, wywodzącego się zarówno z jakości głosu artysty jak i z umiejętności posługiwania się nim.

Sztuka charakterystyki przeżyć ludzkich za pomocą śpiewu opiera się we Włoszech na wielowiekowej tradycji, której ostatnim wielkim reprezentantem był Verdi. Pisał opery dla śpiewaków, często dla specjalnie wybranych, których głosy znał i ich sztukę odtwórczą. Oni byli mediatorami jego olśnie-

wających triumfów, niekiedy sprawcami gorzkiego zawodu lub nawet klęski.

Verdi urodził się w r. 1813 w wiosce Roncole. Był synem ubogiego rolnika. Na niezwykłe zdolności muzyczne chłopca zwrócił uwagę zamożny mieszczanin pobliskiego Busseto niejaki Antonio Barezzi, który wysłał swego protegowanego w r. 1832 do Mediolanu na studia. Ponieważ nie przyjęto młodego Verdi'ego do konserwatorium, więc zaczął się kształcić prywatnie u cembalisty La Scali Vincenza Lavigna. Nauka trwała 4 lata i stanowiła właściwie jedyną edukację przyszłego wielkiego kompozytora. Pierwsza i bodaj jedyna posada muzyczna, jaką Verdi objął po nauce u Lavigna było stanowisko kapelmistrza w miasteczku swego protektora w Busetto. Tam skomponował pierwszą operę „Oberto", którą w r. 1839 zadebiutował w Mediolanie. Nie zrażony niejednym niepowodzeniem pracowicie mnożył swoje partytury. Już w r. 1842 premierą „Nabucca" zdobył rozgłos, a następne opery: „Ernani", „Macbeth", „Luisa Miller", to etapy do sławy międzynarodowej, której ukoronowaniem miały się stać: Rigoletto, Trubadur i Traviata. Liczył wtedy Verdi dopiero lat 40, a nieomal każdy następny rok potęgował jego sławę w świecie, gdzie poznawano coraz to nowe opery mistrza. Zjawiły się na afiszach kolejno: Bal Maskowy, Simone Boccanegra, Siła przeznaczenia i Don Carlos. Triumfem w skali światowej stała się Aida (1871), jak niemniej dwa ostatnie arcydzieła: Otello (1887) i Falstaff (1892). Verdi dożył sędziwego wieku 88 lat. Umarł w r. 1901, a z nim skończyła się wielka epoka opery włoskiej, nie znajdującej do dziś kontynuacji równie genialnej. W życiu osobistym skromny, chronił się kompozytor najchętniej w zacisze swej wiejskiej posiadłości San Agata przed zgiełkiem teatralnym triumfów. Verdi był jednak świadom wielkości swego dzieła i miał głębokie przekonanie o wyjątkowej społecznej wartości twórczego artysty, o konieczności jego pełnej niezależności i bezkompromisowości w sprawach sztuki.

Właśnie z okazji wystawienia „Balu maskowego" przed zgórą 100 laty chciano ze strony władz włoskich zmusić Verdi'ego do kompromisu, który uznał za niegodny siebie, za zamach na swoją artystyczną niezależność. Cenzurze w Neapolu, gdzie nowa opera miała odbyć swoją premierę, nie spodobało się bowiem libretto „Balu maskowego". Verdi oparł je na dramacie Eugeniusza Scribe'a p.t. Gustaw III król Szwecji, w którym autor pokazał dzieje słynnego zamachu na dworze w Stockholmie w czasie balu maskowego w r. 1792. Ofiarą zamachu był sam król Gustaw III zamordowany przez hrabiego Ankerströma. Scribe przerobił swój dramat na libretto, które skomponował François Auber i wystawił w r. 1833 w Operze Paryskiej. Przełożywszy na język włoski libretto Scribe'a Verdi w r. 1857 ukończył partyturę tegoż „Balu maskowego". Ponieważ zdarzył się w tym czasie zamach na Napoleona III-go cenzura nie chciała dopuścić, aby mord królewski pokazano na scenie. Nietylko odrzuciła libretto, ale poleciła sławnemu kompozytorowi, aby podłożył pod gotową muzykę inny, nowy tekst, elaborat wypocin mózgowych wszechwładnych urzędników. Verdi oburzony ingerencją neapolitańskich kacyków wycofał partyturę i po wielu irytacjach powierzył wystawienie Balu maskowego teatrowi w Rzymie. Premiera w dniu 17 lutego 1859 r. stała się nowym triumfem kompozytora. Ze względu na cenzurę Verdi zgodził się dokonać jedynie zmiany miejsca i nazwisk bohaterów opery. Przeniósł akcję do Ameryki w okresie brytyjskiego kolonializmu i główną postacią dramatu nie był już król szwedzki, lecz jakiś gubernator angielski, Ryszard Warwick.

Była to przeróbka pobieżna nienaruszająca samego przebiegu akcji scenicznej. W tej formie „Bal maskowy" bywał odtąd wszędzie wystawiany, choć przesłanki polityczne, które usprawiedliwiały tą mechaniczną translokację dramatu ze Sztockholmu do Bostonu dawno straciły aktualność.

Współczesny teatr operowy, szukający prawdy wyrazu i badający artystyczną genezę dzieła, nie może

nie wiedzieć o sztucznie narzuconej operze Verdi'ego zamianie miejsca akcji w Balu maskowym, o ignorowaniu historycznego faktu królobójstwa w r. 1792 w Szwecji. Coraz częściej też ukazuje się „Bal maskowy" w pierwotnie przez Verdi'ego i jego librecistę ułożonej formie jak odramat Gustawa III-go. Ostatnio tak właśnie wystawiła w ubiegłym roku operę Verdi'ego Opera w Paryżu. Jeżeli więc i my w Gdańscenę „Balu maskowego" według oryginalnego libretscenę „Balu maskowego" według orginalnego libretta, będziemy chyba przez to w zgodzie z naszą tendencją do ukazania literatury operowej w możliwie najwierniej przez autora zamierzonej formie, a więc w wypadku „Balu maskowego" w nietypowej formie inscenizacyjnej, a mimo to bliższej orginałowi.

Dr ZYGMUNT LATOSZEWSKI

Dr ZYGMUNT LATOSZEWSKI

RYSZARD SLEZAK

ROMAN BUBIEC

STRESZCZENIE AKCJI

AKT I.

Król Gustaw III udziela audiencji przedstawicielom stanów szwedzkich, składających podania i petycje. Wśród zebranych jest też grupa wojskowych, którym przewodzą hrabia Horn i hrabia Ribbing, zbuntowani arystokraci, spiskujący przeciw absolutystycznemu monarsze.

Przyboczny paź Oskar przedkłada królowi listę zaproszonych gości na dworski bal maskowy. Ze spisu z radością wyczytuje król nazwisko Amelii, żony Renata Ankerström, swego najwierniejszego przyjaciela i doradcy. Od dawna pozostaje pod przemożnym urokiem tej pięknej kobiety, dla której skrycie żywi najgłębsze uczucia. Po audiencji Renato ostrzega króla przed spiskowcami, lecz Gustaw nie podziela obaw przyjaciela,, ufając miłości ludu, która go wszędzie otacza i przed niebezpieczeństwem uchroni. Naczelny sędzia prosi o podpisanie wyroku, mocą którego ma być wygnana cyganka Ulryka, wiedźma z diabłem będąca w komitywie, podburzająca lud bałamutnymi przepowiedniami. Gustaw prawdziwy monarcha epoki oświecenia nie wierzy w bajki o czarownicach i zaciekawiony,

chciałby raczej cygankę sam zobaczyć. Mimo ostrzeżeń Renata proponuje, aby całe towarzystwo dworskie udało się w przebraniu wraz z nim do wróżki. Z pewnością będzie to niezła zabawa.

Gdy kurtyna ponownie się podnosi widzimy Ulrykę otoczoną strworzoną gawiedzią. Wróżka pogrążona w transie wzywa tajemnicze potęgi aby odsłoniły jej przyszłość i wyjawiły nieznane losy. Jako pierwszy zjawia się król i słyszy jak cyganka wróży wspaniały los marynarzowi Silvano. Gustaw dla żartu tajemnie wsuwa do kieszeni Silvana sakiewkę ze złotem i awans na oficera. Za chwilę wchodzi posłaniec i prosi Ulrykę aby przyjęła w dyskrecji pewną damę. Cyganka każe obecnym oddalić się na chwilę, bo jak twierdzi chciałaby samotnie naradzić się z władcą piekieł. Jedynie Król ukrywa się i ze zdumieniem poznaje w odwiedzającej Amelię. Przyszła szukać u cyganki rady na nieszczęśliwą miłość, której nie może wyrwać z serca. Ulryka wymienia cudowne zielę, które daje zapomnienie, lecz trzeba je własnoręcznie o północy zerwać w pełnym grozy miejscu pod szubienicą. Przerażona Amelia decyduje się jednak na ten szaleńczy krok, a król postanawia ją ochraniać podczas niebezpiecznej wyprawy.

Nadeszło wreszcie towarzystwo dworskie i z niecierpliwością domaga się rozpoczęcia wróżb. Pierwszy podaje Ulryce dłoń Gustaw. Cyganka zwiastuje mu groźną wróżbę. Ma on wkrótce zginąć. Mordercą będzie ten, który pierwszy uściśnie jego dłoń. Wszyscy obecni w przerażeniu się cofają. Wtem wpada Renato, który przybiegł, aby czuwać nad bezpieczeństwem lekkomyślnego króla. Wita go podaniem ręki. Wszyscy poznają teraz króla i radośnie

składają mu hołd. Sam Gustaw początkowo zaniepokojony wróżbą teraz wesoło wytyka cygance jej błędne przewidywania, bo po pierwsze nie poznała w nim króla, a powtóre ten który mu właśnie uścisnął dłoń, to najlepszy przyjaciel a nie przyszły morderca.

AKT II.

Tak, jak poleciła wróżka, Amelia zbliża się o północy do strasznego miejsca straceń, aby u stóp szubienicy zerwać tajemnicze ziele. Król podążył z miasta za nieszczęśliwą kobietą i staje teraz przed nią. Żarem swoich uczuć skłania Amelię do wyznania jej gorącej miłości. Lecz niespodziewanie przybył też Renato. Chce ochronić króla, bo spiskowcy wyśledzili jego nocną eskapadę i już się zbliżają, aby w tym odludziu łatwiej go zgładzić. Gustaw postanawia skrytą drogą wymknąć się spiskowcom, pod warunkiem, że Renato zobowiąże się zawoalowaną towarzyszkę jego odprowadzić niepoznaną bezpiecznie do miasta. Renato przysięga spełnić polecenie króla. Tymczasem dotarli do szubienicy spiskowcy i chcąc rozprawić się z królem, widzą, że stoi przed nimi Renato. Zawiedzeni zamachowcy pragną przynajmniej odkryć incognito zawoalowanej damy, z którą król miał schadzkę. Renato, pomny przysięgi mężnie staje w obronie kobiety. Amelia w śmiertelnej obawie o życie męża rzuca się między walczących i odsłania twarz. Przerażony Renato poznaje w towarzyszce nocnego spotkania własną żonę. Złośliwe kpiny spiskowców mniej go bolą niż zdrada przyjaciela. W nagłej decyzji dokonania zemsty zaprasza spiskowców nazajutrz do swego domu.

GIUSEPPE VERDI

BAL MASKOWY

Opera w 3 aktach (6 odsłonach)

Osoby:

Gustaw, król Szwecji	— Stefan Cejrowski Zygmunt Czarnota	Christian, marynarz	— Zenon Kosnowski Wacław Prabucki
Renato Ankerström doradca króla	— Czesław Babiński Kazimierz Sandurski	Hr. Horn spiskowcy	— Jerzy Szymański Paweł Trzebiatowski
Amela, żona Renato	— Zofia Czepielówna Nina Markiewicz	Hr. Ribbing spiskowcy	— Jerzy Podsiadły Marian Wlazło
Ulryka, wróżka	— Leokadia Borowska- -Podsiadły Anna Węgrzyn-Śliwińska	Sędzia	— Feliks Lewandowski
Oskar, paź	— Stanisława Droszyńska Danuta Zimna	Służący Amelii	— Feliks Lewandowski

Oficerowie, lud, dworzanie, spiskowcy, służący, maski, tancerki, tancerze

ORKIESTRA, CHÓR I BALET PAŃSTWOWEJ OPERY I FILHARMONII BAŁTYCKIEJ

Kierownictwo muzyczne
i inscenizacja:

ZYGMUNT LATOSZEWSKI

Reżyseria:
RYSZARD SLEZAK

Asystent dyrygenta:
JERZY MICHALAK

Scenografia:
ROMAN BUBIEC

Kierownictwo chóru:
ZBIGNIEW BRUNA

Kierownik wokalny:
ST. BELINA-SKUPIEWSKI

Układ tańców:
ZYGMUNT KAMIŃSKI

Inspicjent:
Michał Kaszyc

Obsada dzisiejszego przedstawienia znajduje się na tablicy w holu.

AKT III.

Renato odprowadził żonę do domu. Hańbę, jaką odkryła jego nazwisko może okupić tylko śmiercią. Choć czuje się niewinną Amelia chętnie podda się wyrokowi męża, błaga tylko o łaskę, pożegnania ukochanego dziecka. Renato po chwili tragicznego namysłu zrozumiał, że bardziej winnym jest przyjaciel. Na nim powinien wywrzeć krwawą zemstę. Toteż, z przybyłymi spiskowcami zawiera przymierze, przyłącza się do ich planu zgładzenia króla. Kto ma dokonać krwawego czynu niech rozstrzygnie los. Renato zmusza Amelię do wyciągnięcia z urny kartki z nazwiskiem przyszłego zamachowca. Pełna tragicznych przeczuć wyciąga Amelia kartkę z nazwiskiem męża. Renato triumfuje, sądzi, że sam los wymierza sprawiedliwość. Okazja dla dokonania krwawej zemsty nasuwa się w tej samej chwili, bo paź Oskar przybywa, aby zaprosić Renata i jego żonę na wieczorny bal maskowy, na którym będzie oczywiście i sam gospodarz król Szwecji Gustaw III-ci.

Król zrozumiał, że konflikt uczuć i sumienia, jaki zrodziłby fakt odejścia Amelii od męża, zburzyłby spokój serca ich trojga. Lepszą będzie rezygnacja ze szczęścia osobistego. Niechaj więc Amelia opuści Szwecję i niechaj z mężem wyjedzie w dyplomatycznej misji do Finlandii. Czas może uleczy tęsknotę do ukochanej kobiety. Paź przynosi list z anonimowym ostrzeżeniem przed planowanym na balu zamachem. Król postanawia jednak przybyć na bal. Niechaj nikt nie posądzi go o tchórzostwo.

W pełnym blasku dworskiego przepychu odbywa się barwny bal maskowy. W komplecie przybyli też

spiskowcy. Renato zdołał od pazia się dowiedzieć, że król jest obecny na balu oraz w jakim przybył przebraniu. Amelia także rozpoznała króla i zaklina go, aby ratował życie, oddalając się z sal balowych. Lecz król nie lęka się. Raz jeszcze wyznaje Amelii gorącą swą miłość i zarazem oznajmia, że postanowił zrezygnować na zawsze z jej upragnionej obecności, wysyłając jej męża wraz z nią zagranicę. I oto żegna ją po raz ostatni. Zaledwie wyszeptał król słowo pożegnania, ugodził go w serce sztylet Renata. Umierając zapewnia Gustaw Renata o niewinności Amelii, podaje mu dekret, potwierdzający prawdziwość królewskich słów i przebacza zaślepionemu przyjacielowi.

ORKIESTRA PAŃSTWOWEJ OPERY

I SKRZYPCE

Kochański Tadeusz (koncertmistrz)
Szmaj Wojciech (koncertmistrz)
Bujalski Franciszek
Czarnecki Czesław
Peisert Andrzej
Gbiorczyk Ludwik
Niemiro Henryk
Huzarski Kazimierz
Sekura Tadeusz
Mieńko Michał
Sztajn Kazimierz
Zielińska Irena
Kucal Jerzy

II SKRZYPCE

Kosiorek Stanisław
Sztukowski Sylwester
Małecki Jerzy
Butowski Wacław
Osterczy Stefan
Jeziorny Wiesław
Brochocki Bronisław
Jellaczyc Jerzy
Brochocka Maria
Tomczyk Bernard

ALTÓWKI

Wojtkowski Jerzy
Smilgin Mieczysław
Sypniewski Zygmunt
Gilauda Karol
Papiernik Stanisław
Manikowski Kazimierz

WIOLONCZELE

Suchecki Roman (koncertmistrz)
Raczak Marian (koncertmistrz)
Pokorniecki Franciszek
Baryła Karol
Zaborowski Jan
Filar Andrzej
Tomczak Tadeusz
Andrzejewski Tadeusz

KONTRABASY

Piotrowicz Edwin
Zapolski Bolesław
Rosiek Stanisław
Pilc Antoni
Wojewódka Józef
Hański Bronisław

HARFA

Winiewicz-Gbiorczyk Halina

I FILHARMONII BAŁTYCKIEJ

JERZY MICHALAK

FLETY

Pawłowski Aleksander
Gagałka Wacław
Kaziński Jarosław
Wojakowski Wiesław

OBOJE

Gassan Erwin
Sękowski Stanisław
Chrapkowski Henryk

ROŻEK ANGIELSKI

Buczkowski Roman

KLARNETY

Świercz Władysław
Strzelczyk Józef
Zaremba Jan
Trambowicz Ludwik
Pietras Andrzej

FAGOTY

Piłat Maksymilian
Wałęsa Jan
Pawłowski Jerzy

KONTRAFAGOT

Nadrowska Halina

WALTORNIE

Filipowicz Kazimierz
Klimek Zygmunt
Suchoples Aleksander
Wobiszczewicz Włodzimierz
Brzostek Leon
Kohnke Józef

TRĄBKI

Łukaszewicz Jan
Krysiński Józef
Burdynowski Józef
Gonczorowski Jerzy

PUZONY

Trus Aleksander
Kasprzycki Alfons
Tuzinowski Jan
Grygorowicz Edward

TUBA

Tęcza Karol

PERKUSJA

Szymański Marian
Rugienis Bronisław
Brzeski Witold
Wiśniewski Wacław

Inspektor orkiestry: **Wobiszczewicz Włodzimierz**
Korektor fortepianów: **Nowiński Kazimierz**

CHÓR PAŃSTWOWEJ OPERY

ZBIGNIEW BRUNA

CHÓR ŻEŃSKI

Soprany:

Adamczyk Stefania
Adamska Wiesława
Chudzicka Ludgarda
Dowbór Jadwiga
Gibczyńska Stanisława
Kolasińska Urszula
Korzeniowska Jadwiga
Lupińska Krystyna
Massalska Halina
Nawrocka Teresa
Podbilska Michalina
Pomorska Donata
Piepkówna Kornelia
Pilchowska Genowefa
Różycka Stanisława
Właśniewska Irena

Alty:

Andersz Czesława
Bartkowiak Halina
Babicka Danuta
Filipiak Władysława
Gachowa Zofia
Jarecka Janina
Kaczorkowa Maria
Luterek Apolonia
Łukowska Maria
Radtke Urszula
Ringerowa Kazimiera
Strehlowa Stefania
Wlazłowa Pelagia
Wodzińska Barbara

I FILHARMONII BAŁTYCKIEJ

CHÓR MĘSKI

Tenory:

Badura Jan
Bykowski Edward
Cejrowski Czesław
Cimaszewski Tadeusz
Dąbkowski Andrzej
Dubrowski Mieczysław
Korniago Józef
Korzep Antoni
Kosnowski Jerzy
Kulka Konstanty
Orlik Tomasz
Ptak Jan
Szydłowski Jan
Zwiernik Jan

Basy:

Czerski Wiesław
Dąbrowski Marek
Gołąb Roman
Kalinowski Mieczysław
Kasprzyk Władysław
Korzeniowski Janusz
Kosnowski Zenon
Kruciński Mieczysław
Nowiński Kazimierz
Rawicz Bohdan
Skulski Florian
Sosiński Władysław
Suski Zdzisław
Szlawski Zdzisław
Wosik Stefan
Załuski Jakub

Inspektor chóru: **Jan Zwiernik**
Korepetytorzy: **Henryk Spychała**

BALET PAŃSTWOWEJ OPERY

Kierownik baletu, choreograf:
JANINA JARZYNÓWNA-SOBCZAK

Soliści:

Alicja Boniuszko
Krystyna Gruszkówna
Urszula Krajewska
Wiesława Królówna
Maria Palulis
Hanna Tarnawska
Hanna Zawadzka
Janina Zielińska

Zespół:

Genowefa Brett
Stefania Gańska
Johanna Górska
Elżbieta Gromnicka
Regina Halen
Krystyna Janowska
Krystyna Jasman
Róża Korzeniowska
Halina Krygier
Elżbieta Matych
Ewelina Pokorska
Sylwia Sienicka
Krystyna Stemplewska
Maria Świerkosz
Elżbieta Szymańska
Izabela Tanaś
Stefania Terlecka
Halina Zapolska
Krystyna Ziółkowska

ZYGMUNT KAMIŃSKI

I FILHARMONII BAŁTYCKIEJ

Soliści:

Bronisław Cesarz
Zygmunt Jasman
Zygmunt Kamiński
Zenon Kaszubski
Mieczysław Morawski
Kazimierz Regliński
Roman Szymczak
Henryk Śliwa
Marceli Zędzianowski

Zespół:

Bronisław Aubrecht-
-Prądzyński
Edward Dobraczyński
Waldemar Gajewski
Witold Kaczmarek
Henryk Krok
Benedykt Milewczyk
Ryszard Morawski
Henryk Muszalik
Aleksander Napora
Janusz Pietrzak
Krzysztof Rzeszot
Janusz Stoppa
Piotr Schultz
Jan Właśniewski
Jerzy Zochol

Asystent choreografa: **ZYGMUNT KAMIŃSKI**

Pedagog baletu: **MIECZYSŁAW MORAWSKI**

Inspektor baletu: **Marceli Zędzianowski**

Korepetytorzy baletu: **Roman Filarski, Wojciech Rudnicki**

WARSZTATY:

Kierownik techniczny	— **Janusz Dutkiewicz**
Kierownik zaopatrzenia	— **Zofia Dębska**
Kier. prac. kraw. damskiej	— **Władysława Pomianowska**
Kier. prac. kraw. męskiej	— **Kazimierz Skoczeń**
Kierownik perukarni	— **Joanna Szyszkowicz**
Kierownik prac. stolarskiej	— **Bronisław Rapicki**
Kierownik prac. malarskiej	— **Zdzisław Bubela**
Kierownik prac. modelarskiej	— **Mieczysław Iwanicki**
Kierownik prac. tapicerskiej	— **Stanisław Kostuch**
Kierownik prac. szewskiej	— **Jerzy Borysowicz**

OBSŁUGA SCENY:

Kierownik elektryków	— **Bronisław Ciba**
Kierownik kostiumerni	— **Helena Putrym**
Brygadierzy sceny	— **Stefan Kurzawa**
	— **Daniel Stefański**
Rekwizytor	— **Jan Walerzak**

GZGraf. 1064 — 600 — K-7 Cena zł 2,50